

Avdelningen för vatten och avlopp
Birgitta Eriksson, 0660-330 426
birgitta.eriksson@mivaovik.se

2010-05-18

Berörda fastighetsägare

Vattenskyddsområden för Hemlings vattentäkter

Miva har föreslagit att områdena vid vattentäkterna i Hemling ska bli vattenskyddsområden. Det innebär att vattentäkterna ska skyddas eftersom de är viktiga för att människor ska ha tillgång till rent och friskt dricksvatten. Mer information om bakgrunden till förslaget finns på nästa sida.

Eftersom du bor i något av de aktuella områdena vill vi bjuda in dig till vårt samrådsmöte, där du har möjlighet att lämna synpunkter på förslaget.

Tisdagen den 1 juni 2010 klockan 18:00 i matsalen på Hemlingskola.

Vi planerar också att ha en utställning med information om förslaget. Utställningen visas i gången mellan biblioteket och Arken under perioden 1 - 16 juni 2010.

Synpunkter på förslaget

Vi vill ha dina synpunkter senast den 15 juni 2010, det vill säga två veckor efter samrådsmötet. Synpunkterna skickar du till:

Birgitta Eriksson
Miljö och Vatten i Örnsköldsvik AB
Box 385
891 28 Örnsköldsvik

E-post: birgitta.eriksson@mivaovik.se

Med vänlig hälsning

Birgitta Eriksson

Frågor och svar

Varför ska Hemling bli vattenskyddsområden?

Anledningen till förslaget är att kommunen vill skydda vattentäkterna eftersom de är viktiga för att människor ska ha tillgång till rent och friskt dricksvatten.

Grunden för hur vattenskydd ska bedrivas är fastställt i EU:s ramdirektiv för vatten. Riksdagen har utifrån ramdirektivet formulerat miljökvalitetsmålet Grundvatten av god kvalitet som bland annat säger:

”Grundvattenförande geologiska formationer av vikt för nuvarande och framtida vattenförsörjning skall senast år 2010 ha ett långsiktigt skydd mot exploatering som begränsar användningen av vattnet.”

Det långsiktiga skyddet vid Hemling består av de föreslagna vattenskyddsområdena. Skyddsföreskrifter som gäller inom vattenskyddsområdena ska begränsa riskerna för att grundvattnet förorenas av människors verksamhet. Syftet med vattenskyddsområden och skyddsföreskrifter är alltså att säkerställa att människor har tillgång till ett säkert, rent och hälsosamt dricksvatten – idag och i framtiden.

Vilket ansvar har Örnsköldsviks kommun när det gäller vattenskyddet?

God och jämn råvattenkvalitet är en förutsättning för att en kommun ska kunna erbjuda sina invånare ett bra dricksvatten. Kommunen är därför beroende av sina grundvattentäkter för att kunna producera ett friskt och rent dricksvatten i tillräckliga mängder. Kvaliteten på grundvattnet bestäms till stor del av hur marken används inom vattentäktens tillrinningsområde. Tillrinningsområdet är det område varifrån vatten rinner mot vattentäkten, och därigenom det område där eventuella föroreningar som släpps ut också kan leda till att dricksvattnet förorenas.

Att skydda vattnet från förorening är därför en ansvarsfull uppgift för alla som bor och verkar inom tillrinningsområdet. Det är viktigt för alla att tänka på att inte släppa ut ämnen som kan skada vattnet. Miva har förtydligat vilka skyddsåtgärder som krävs genom det förslag på skyddsföreskrifter som tagits fram.

Hur förhindras att vattnet förorenas?

Områden med viktiga dricksvattenresurser är ibland utsatta för intressen som inte är förenliga med en långsiktig och säker vattenförsörjning. Därför måste

dessa verksamheter regleras i olika grad till förmån för vattenförsörjningen. Det görs i skyddsföreskrifter.

En del verksamheter regleras genom att den som är verksamhetsutövare måste söka tillstånd hos kommunen. I vissa fall bedöms verksamheten utgöra en mindre risk för vattentäkten och då räcker det med att anmäla verksamheten till kommunen.

Vissa verksamheter bedöms generellt sett vara så riskfyllda för vattentäkten att de inte är förenliga med målet om en säker vattenförsörjning. I de fall det bedöms nödvändigt införs det därför förbud för en viss verksamhet, vilket gäller alla verksamhetsutövare inom ett specifikt område.

I EU:s miljövårdsarbete och i svensk miljölagstiftning gäller principen att förorenaren ska betala. Alla är skyldiga att ansvara för sina föroreningar och sina risker på egenbekostnad. Det framhålls ibland att VA-kollektivet eller kommuninvånarna ska betala för vattenskyddet. Detta skulle innebära att verksamhetsutövaren får betalt för att inte förorena, vilket inte är förenligt med vare sig EU:s miljölagstiftning, miljöbalken eller VA-lagen.

Vad innebär skyddsföreskrifterna?

Vattenskyddsföreskrifterna har sin grund i Miljöbalken som är en lag som gäller över hela Sverige, såväl inom som utanför vattenskyddsområden. Vattenskyddsföreskrifter kan därför inte formuleras mildare än miljöbalken, eller andra lagar.

Om Örnsköldsviks kommun bedömer att verksamheter i tillrinningsområdet inte är riskfria, och därför kan påverka dricksvattenframställningen, ska dessa regleras i skyddsföreskrifterna.

Nödvändiga åtgärder till följd av dessa skyddsföreskrifter ska normalt bekostas av verksamhetsutövaren. Åtgärderna får inte leda till orimliga kostnader, men vi har alla ansvar och skyldigheter att skydda miljön så vissa kostnader får man själv stå för.

Skyddsföreskrifterna reglerar det som kan utgöra en risk för vattentäkten. Exempel på riskkällor är hantering av gödsel, bekämpningsmedel eller petroleumprodukter, transport av farligt gods och dagvatten.

Vad bestämmer skyddsområdets storlek?

Naturvårdsverket i Sverige har skrivit en handbok som ger råd och anvisningar för hur avgränsning av vattenskyddsområden ska göras. Utgångspunkten är att hela vattentäktens tillrinningsområde ska beaktas när skyddsområdet arbetas fram eftersom allt vatten förr eller senare når vattentäkten. Vattenskyddsområdet består tre eller fyra skyddszoner: vattentäktszon, primärzon, sekundärzon samt i vissa fall även tertiär skyddszon.

Vad händer efter samrådet?

Vi sammanställer synpunkterna och gör eventuellt justeringar i förslaget. I nästa steg hanteras ärendet av kommunens politiker. Innan kommunen fattar beslut kommer de att kungöra detta och alla fastighetsägare får då möjlighet att yttra sig.